

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. An hoc sacramentum aliquando co[n]ferat primam gratiam? &
consequenter an aliquando deleat culpam peccati mortalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Hic Oratio operatur, ut significatio operandi est significatio; vt videre est in omnibus Sacramentis: omnia enim operantur ut signa. Vnde Coclilium Trident. scil. 13. cap. 5. dicit Christi Corpus esse ibi ex vi verborum; id est, ex vi significationis verborum.

Dico Secundò, Non tamen operatur, vt vera speculatiua, aut vt falsa: sed vt prior natura quam sit vera vel falsa; id est, operatur, vt neutra, iuxta Scotum dist. 8. qu. 2. art. 3. Probatur, Quia veritas illius speculatiua pendet à praesenti Corporis Christi; praesentia autem pendet ab operatione: ergo operatio orationis huius est prior natura, quam veritas eius: ergo operatio non pendet ab eius veritate: sed contra, veritas eius pendet ab eius operatione. Quod confirmatur, quia oratio illa operatur, non quia vera est, sed vt vera sit: prius enim natura est significativa, quam sit vera, cum per se sit indeterminata ad veritatem, vel falsitatem. Ut autem sit vera, operatur suum significatum.

Dico Tertiò, Hæc oratio vt vera practica, recte dicitur esse operativa sui significati, & causa sua veritatis speculatiuus seu enuntiatiuus: vt recte Caietanus hoc loco. Probatur, Quia practica veritas orationis consistit in eo, quod sit confor-

¹⁸
Et ut Vera
Practica.

mis intentioni & potestati loquentis. (Vt patet in hac oratione, Hic ager erit tuus, pronuntiata à domino agri cum intentione tibi donandi: erit enim practice vera, et si forte contingat veritatem speculatiuam, qua pendet ab executione, impediri.) Hinc enim habet, quod sit vera causa sui significati, ac proinde sua veritatis speculatiua.

Itaque in hac oratione hæc ordine sunt consideranda. Primo, sonus materialis verborum. Secundo, significatio indeterminata ad verum & falsum. Tertio, veritas practica. Quartu, operatione eius. Quinto, praesentia Corporis Christi. Sexto, veritas speculatiua.

ARTICVLVS VI.

Vtrum forma consecrationis panis consequatur suum effectum, antequam perficiatur forma consecrationis vini?

Vide D. Thomam.

QVÆSTIO LXXIX.

De Effectibus Sacramenti Eucharistie.

¹
Varii effec-
tus Eu-
charistie.

N Otandum est, Dupliciter considerari Eucharistiam. Primo, Ut Sacramentum est. Secundo, ut Sacrificium. Ut Sacramentum est, habet varios effectus. Primus est, Collatio gratiae habitualis, & virtutum annexarum; idque eo fine, ut perfectius Christo vniuersum. Secundus effectus est, Remissio peccati mortalis & venialis. Tertius est, Praeservatio à peccatis futuris. Quartus est, delectatio spiritualis. Quintus est, Gloriosa resurrectio corporum. De primo effectu agemus in quatuor proxime sequentibus dubijs: de ceteris vero in Dubio 5.

Prius tamen Adverte, et si alia Sacra menta gratiam conferant, huic tamen proprium esse conferre gratiam ad eum finem, ut perfectius Christo vniuersum; vnde potissimum auget charitatem. Adverte Secundò, Hoc Sacramentum etiam conferre auxilia præuentientia ad exitandam charitatem idonea; ut recte docet D. Tho. art. 1.

D V B I V M I.

An hoc Sacramentum aliquando conferat pri-
mam gratiam? Et consequenter, an ali-
quando deleat culpam peccati
mortalis?

²
Per se non
dat primam
gratiam.

R Espondeo, & Dico Primo, Per se, & pri-
maria sui institutione non confert primam
gratiam, sed solum gratiae augmentum. Ratio
est; quia datur per modum cibi, seu alimenti spir-
itualis ad augendam charitatem. Alimentum au-
tem presupponit vitam sui generis. Vnde Apo-
stolus 1. ad Corinth. 11. v. 28. Inbet autem seip-
sum homo, & sic de pane illo edat. Quare nunquam
potest sumi Eucharistia directe hac intentione, vt

culpa mortalis condonetur; sicut Sacramentum Baptismi & Pœnitentie.

Dico Secundò, Per accidens tamen fieri posse, vt conferat primam gratiam. Ad hoc tamen non est satis, vt bonâ fide accedas sine conscientia pœ-
cati mortalis. Nam peccatum mortale non potest vnuquam remitti sine aliquâ pœnitentiâ superna-
turaliter inspirata, saltem attritione: vel certe sine actione virtualiter pœnitentiam continent. Pœ-
nitentia enim est necessarium medium ad remis-
sionem peccati mortalis; vt colligitur ex multis Scripturis, & Concilio Tridentino. Bona autem fides non potest supplere defectum medij necessa-
rij. Itaque requiritur saltem vera attritio in ge-
nere de omnibus peccatis commissis. Quid si quis eius fidei
conscientiam peccati mortiferi habeat, præter
veram attritionem, etiam requiritur vt bonâ fide
existimat se contritum, vel saltem suam pœnitentia-
m esse sufficientem; quamvis in illa existima-
tione fallatur: nam alioqui non excusabitur à transgressione præcepti diuini, quo tenetur in sta-
tu gratiae accedere. Vide D. Thomam art. 3.

D V B I V M I I.

Vtrum eo momento, quo confertur gratia habi-
tualis in Eucharistia, neceſſe sit habere ac-
tualem devotionem, & non peccare ve-
nialiter?

C Aietanus hoc loco art. 1. affirmat actualem
devotionem esse necessariam; & etiam, vt
tunc non committat peccatum veniale; quia de-
votionem impedit. Vnde colligit, omnes illæ
qui cum distractione comunicant, vel celebrant,
nō accipere augmentum gratiae: quod etiam sen-
sit Du-